

Π. Ιωάννης Χρυσαιγής: Η μεγαλύτερη πρόκληση της Ορθοδοξίας σήμερα (Ηρακλής Αθ. Φίλιος, Βαλκανιολόγος-θεολόγος)

/ [Πεμπτουσία](#)

(Προηγούμενη δημοσίευση: <http://www.pemptousia.gr/?p=179494>)

ΗΡΑΚΛΗΣ ΦΙΛΙΟΣ: Ποια θεωρείτε τη μεγαλύτερη πρόκληση της Ορθοδοξίας στην εποχή μας;

Π. ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΡΥΣΑΥΓΗΣ: Θα μπορούσα να πω ότι η μεγαλύτερη πρόκληση της Ορθοδοξίας σήμερα είναι η αναγνώριση για το πόσο πολύ έχει να προσφέρει (ενώ ταυτόχρονα τίποτε δεν έχει να φοβηθεί) μέσω μιας αυθεντικής συνάντησης και ενός γνήσιου διαλόγου με τον κόσμο.

Δυστυχώς πολλοί από εμάς έχουμε γίνει ανίκανοι στο να προσδιορίσουμε τί ακριβώς σημαίνει το να είναι κανείς Ορθόδοξος παρά μονάχα σε αντιπαράθεση με τις άλλες χριστιανικές εκκλησίες ή θρησκευτικές κοινότητες. Ταυτόχρονα, μεταξύ των ίδιων, υπάρχει μια μικρότερη - αλλά οπωσδήποτε ηχηρή - ομάδα που έχει χάσει οποιαδήποτε αντίληψη περί Ορθοδοξίας εκτός από την ακραία απέχθεια, την παράλογη παράνοια και ασυνήθιστη άγνοια που τρέφουν προς φανταστικούς αιρετικούς.

Η ερώτηση λοιπόν που θα προτιμούσα να απευθύνω σε σένα και στους αναγνώστες της Πεμπτουσίας είναι η ακόλουθη: Πώς είναι δυνατό να εφαρμόσουμε τις θετικές, μεταμορφωτικές και συνεκτικές αξίες της Αγίας Γραφής και αρχές της πατερικής παραδόσεως σε έναν κόσμο και σε μιά εποχή που διψά για θεραπεία και συμπόνια, καθώς και για αυθεντικότητα και ακεραιότητα; Διότι εάν δεν επιλέξουμε μια τέτοια εφαρμογή, τότε σίγουρα θα παραμείνουμε φυλακισμένοι στη στενοκεφαλιά μας, θριαμβολογώντας και απατώντας εαυτούς και αλλήλους για το απaráμιλλο μεγαλείο της παράδοσης μας. Αλλά εάν εφαρμόσουμε αυτές τις καθολικές αρχές και οικουμενικές αξίες, τότε ασφαλώς θα συνειδητοποιήσουμε την υποχρέωση μας και την κλήση μας να προσεγγίσουμε όλους τους ανθρώπους χωρίς εξαίρεση (Ματθ. 28,19), διακηρύσσοντας αυτό που έχουμε ακούσει και δει και ψηλαφήσει, έτσι ώστε μπορεί να μαρτυρήσουμε και να μοιραστούμε με όλους την χαρά μας, ούτως ώστε η χαρά μας να είναι πλήρης (Ιω. 1,1-4). Έτσι, θα μπορέσουμε ταυτόχρονα να διακρίνουμε οτιδήποτε είναι αληθές ή σεμνό, οτιδήποτε είναι δίκαιο ή αγνό, οτιδήποτε είναι προσφιλές ή εύφημο, κι οτιδήποτε είναι ενάρετο ή άξιο επαίνου (Φιλ. 4,8).

ΗΡΑΚΛΗΣ ΦΙΛΙΟΣ: Κάποτε ο Νίτσε είπε μία φράση, η οποία έχω την αίσθηση πως παρεξηγείται συχνά εντός των τοιχών της εκκλησίας. Γράφοντας στη Χαρούμενη Γνώση πως «ο Θεός είναι νεκρός κι εμείς τον σκοτώσαμε», ομολογεί μία θεοκτονία. Θεοκτονία όμως που γίνεται από τους ίδιους τους χριστιανούς. Πότε «σκοτώνεται», σύμφωνα με την νιτσεϊκή φράση, ο Θεός από τους χριστιανούς;

Π. ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΡΥΣΑΥΓΗΣ: Πόσο τραγικό και ειρωνικό στ' αλήθεια είναι το γεγονός ότι οι χριστιανοί είναι αυτοί οι οποίοι φέρουν την μεγαλύτερη ευθύνη για την διαστρέβλωση της εικόνας του Χριστού και την υπόληψη του Χριστιανισμού ανά τους αιώνες και μέχρι σήμερα.

Με ποιό δικαίωμα φορτώσαμε τόση ενοχή στο ανθρώπινο σώμα (ενώ μάλιστα είμαστε η κατ' εξοχήν θρησκεία της ενσαρκώσεως) και καταπιέσαμε τόσο πολύ την σεξουαλική του έκφραση; Για ποιό λόγο περιορίσαμε την κλήση κι αποστολή μας να προσευχόμαστε και να μεταμορφώσουμε ολόκληρη την κτίση και όχι μονάχα την ατομική μας ψυχή;

Μήπως έχουμε αγνοήσει τις ευαγγελικές εντολές να φροντίζουμε για τους φτωχούς για χάρη ενός βολικού, άνετου τρόπου ζωής; Άραγε προτιμήσαμε τον ανταγωνισμό για συμφέροντα εθνικιστικά και την αντίθεση προς όφελος πολιτικο-οικονομικό αντί να αναγνωρίσουμε την εικόνα του Θεού στον συνάνθρωπό μας; Γιατί προστατέψαμε τους «ημέτερους» ενώ δείξαμε προκατάληψη ενάντια στους «ξένους»;

Μήπως καυχιόμαστε για την «ορθοδοξία» και την «ευσέβεια» μας ενώ καταδικάζουμε τους «ετερόδοξους» και «αιρετικούς»; Μήπως επίσης παραβλέπουμε την ουσία της εκκλησίας - δηλαδή το να παραστεκόμαστε με αλληλεγγύη στους ευάλωτους και περιθωριοποιημένους - ενώ προτιμούμε πανηγυρικές επετείους και πολυτελείς εκδηλώσεις;

Όταν καμιά φορά παρατηρώ τους άλλους - τους οποιουσδήποτε άλλους, είτε πρόκειται για αλλόδοξους είτε για αλλόθρησκους - και βλέπω να είναι πιο προσεκτικοί, πιο ταπεινοί, και πιο φιλόανθρωποι - τότε αναγκάζομαι να θυμηθώ τα λόγια του Χριστού, ότι «οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι Κύριε Κύριε, εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς». (Ματθ. 7,21)

ΗΡΑΚΛΗΣ ΦΙΛΙΟΣ: Ομολογώ πως χάρηκα για άλλη μία φορά τη συνάντησή μας αυτή. Σας ευχαριστούμε για την καλοσύνη σας να μας διαθέσετε μέρος του πολύτιμου πλέον χρόνου σας. Εύχομαι να ξανασυναντηθούμε. Προσωπικά, και θέλω να το σημειώσω, νιώθω ευλογημένος που σας έχω γνωρίσει και για μένα είστε πλέον ένας καλός φίλος, αφού θεωρώ τις σκέψεις σας καταλυτικές στις προσωπικές μου αναζητήσεις. Ο Θεός να σας χαρίζει υγεία, όπως και στην οικογένειά σας, και φώτιση στη διακονία σας.

Π. ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΡΥΣΑΥΓΗΣ: Σε ευχαριστώ πολύ, Ηρακλή. Θαυμάζω τον ενθουσιασμό σου σαν νέος θεολόγος στην εκκλησία και αφοσιωμένος επιστήμονας στην κοινωνία. Είναι πάντα μια πηγή ιδιαίτερης έμπνευσης για 'μένα να συζητώ με ανθρώπους οι οποίοι ειλικρινά κι ολόψυχα αγωνίζονται να καταλάβουν τον ρόλο της Ορθοδοξίας στο σύγχρονο κόσμο και να συσχετίσουν τους πνευματικούς θησαυρούς μας μπροστά στις σύγχρονες προκλήσεις.

Ο Θεός λοιπόν να ευλογεί τόσο εσένα όπως επίσης και τους αναγνώστες της Πεμπτουσίας.

